

A. F. Tempelaar

Het MAB vóór 50 jaar

november 1936

In aansluiting op hetgeen de voorzitter van het NIVA in zijn openingsrede voor de Accountantsdag 1936 heeft gezegd over de wettelijke regeling van het beroep - zie het vorige maandverslag - wordt in het nummer van november 1936 een passage overgenomen uit het Voorlopig Verslag der Tweede Kamer op de Rijksbegroting 1937. Daaruit blijkt, dat een aantal leden de minister heeft verzocht zo spoedig mogelijk een wettelijke regeling van het accountantswezen tot stand te brengen. Hoe langer men wacht, hoe moeilijker een regeling zal worden. Betrokken leden bevelen de minister aan zo veel mogelijk gebruik te maken van hetgeen reeds zonder wetgeving is gegroeid. Andere leden zijn van mening, dat aan een wettelijke regeling geen behoefte bestaat. De minister heeft geantwoord, dat hij kan instemmen met de leden, die van mening zijn dat er aan een wettelijke regeling behoefte bestaat. Hij deelde mede, dat een wetsontwerp in voorbereiding is. Het loopt al aardig tegen Sinterklaas: nog even, dan begint de maan door de bomen te schijnen en het hart vol verwachting te kloppen.

In een artikel 'Interne exploitatierekeningen' komt F. F. van Doorne, vele jaren naast zijn praktijk een bekend opleider en examiner, terug op de beantwoording door Prof. Limperg in het MAB van april 1934 van een vraag uit de rubriek 'Lastige gevallen' betreffende de verrekenprijs van een vervoerbedrijf als nevenbedrijf van een meubelfabriek. Moet men de vervoersprijs van derden als verrekenprijs in de eigen administratie aanhouden of mag men uitgaan van de voor de eigen vervoersexploitatie vast te stellen normale kostprijs. Limperg had zich bij de beantwoording destijds een voorstander getoond van de eerstgenoemde methode.

Van Doorne, betreurende dat in de verstreken twee jaar niemand heeft gereageerd, breekt een lans voor de tweede zienswijze. Hij meent, dat het verwerken van de vraagprijs van derden in de administratie irrationeel is:

- omdat de vraagprijs van derden meer aan wisseling onderworpen is dan de eigen normatieve kostprijs,
- omdat de vraagprijzen van derden op een zelfde moment onderling belangrijk kunnen afwijken,
- omdat men het beoogde doel op een eenvoudiger wijze kan bereiken, bijv. door het verwerken van de eigen normatieve kostprijs. Het beoogde doel betreft het bepalen van het resultaat van het nevenbedrijf respec-

tievelijk het elimineren of verminderen van niet aanvaardbare kosten, alsmede het voorkomen dat het resultaat van het hoofdbedrijf wordt beïnvloed door bezettingsverschillen of inefficiëncy van het nevenbedrijf.

Volgens Van Doorne kan men daarnaast steeds ad hoc een offerte van derden met de eigen normatieve kostprijs vergelijken, zonder dat men verplicht is die offerte-prijzen in de eigen administratie te verwerken. 'Is de norm van het eigen bedrijf hoger dan de vraagprijs van derden, dan kan men zich van de invloed daarvan rekenschap geven door bijvoorbeeld het verschil voor een bepaalde periode in een percentage uit te drukken, en aldus voor elke afdeling te bepalen of de kosten van de service lonend zijn.' In zijn bekende belerende toon geeft Limperg antwoord en weerlegt de opvatting van Van Doorne.

Opmerkelijk is, dat bij het lezen van Limpergs argumentaties bij mij weer de oude ervaring naar boven kwam, welke ik bij het verwerken van artikelen van Limperg op het gebied van de accountancy verscheidene malen had opgedaan: gewrocht, zeer stimulerend tot nadenken en beter begrip, in vriendelijke bewoordingen de andersdenkende niet ontziende; hij - Limperg - heeft gelijk en toch . . . de ander heeft geen ongelijk (als u begrijpt wat ik bedoel).

Rest mij op te merken, dat - voorzover ik globaal heb nagegaan - dit artikel (zowel het betoog van Van Doorne als het antwoord van Limperg) voor het maandblad een van de weinige is die reeds geschreven werden in de destijds ingevoerde nieuwe spelling, de spelling Marchant. De oude spelling was die van De Vries en Te Winkel.